

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki

Olsztyn, dnia 7 lutego 2020 r.

PS-II.431.1.16.2019

Pani Danuta Skonieczna
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Dźwierzutach
ul. Niepodległości 6
12-120 Dźwierzuty

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dźwierzutach

- REGON: 004456091,

- NIP: 745-13-30-275

mieszczącym się w Dźwierzutach, ul. Niepodległości 6.

(akta kontroli str. 11-12)

W kontrolowanym okresie, tj. od 1 października 2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli oraz w okresie prowadzenia kontroli na stanowisku kierownika jednostki kontrolowanej zatrudnione były następujące osoby:

- pani Krystyna Furtak - w okresie od 20 września 2014 r. do 30 listopada 2018 r.,

- pani Wioletta Waćławska – w okresie od 3 do 18 grudnia 2018 r.,

- pani Danuta Skonieczna – pełniąca tą funkcję od dnia 19 grudnia 2018 r. do chwili obecnej.

(akta kontroli str. 13-17)

Kontrolę prowadzono w obecności pani Danuty Skoniecznej - kierownika kontrolowanej jednostki, przy udziale pracowników merytorycznych.

Kontrolę przeprowadziła:

pani Hanna Matysiak - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie) na

podstawie imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-IV.0030.1192.2019 z dnia 20 grudnia 2019 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

(akta kontroli str. 1)

Termin kontroli: 23 grudnia 2019 r. – 3 stycznia 2020 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 1/2019.

W kontrolowanym okresie nie było kontroli prowadzonych przez inne organy w powyższym zakresie.

Zakres kontroli:

- *przedmiot kontroli:*

ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

- *okres objęty kontrolą:*

od 1 października 2018 r. do 30 września 2019 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3, art.2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092 ze zm.) oraz art. 28 ust.1pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2019, poz. 1464) w związku z art. 29 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2407).

Na podstawie ustaleń kontroli (*akta kontroli str. 1-112*) działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach w zakresie objętym kontrolą oceniono p o z y t y w n i e.

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą.

Na koniec czerwca 2019 r. Gminę Dźwierzuty zamieszkiwało 6 579 osób. Do świadczenia wychowawczego w powyższym okresie uprawnionych było 745 osób.

(akta kontroli str. 18)

Z pisemnej informacji kierownika jednostki wynika, że wydatki w pierwszych dwóch kwartałach 2019 r. na obsługę świadczeń wychowawczych wyniosły:

- z rozdziału 85501 – 27 049,60 zł,
- z środków własnych gminy – 0,00 zł.

(akta kontroli str. 19)

Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci jest Wójt Gminy Dźwierzuty. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 10 ust. 2 wspomnianej ustawy zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach na podstawie Zarządzenia Nr 32/2016 Wójta Gminy Dźwierzuty z dnia 31 marca 2016 r. oraz upoważnień wydanych Kierownikowi oraz pracownikom Ośrodka do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 20-28)

Swoją działalność GOPS wykonuje na podstawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach, przyjętego Uchwałą Nr V/46/11 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 28 marca 2011 r. oraz zmian do Statutu, przyjętych uchwałami o numerach:

- Nr VII/46/15 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 26 maja 2015 r.,
- Nr XXXV/298/18 Rady Gminy Dźwierzuty z dnia 12 stycznia 2018 r.

W Statucie zawarto zapisy dotyczące zarówno zadań Ośrodka, jak też ich podstawy prawnej. Określają one m.in. zadania zlecone administracji rządowej, w tym z zakresu realizacji świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 29-38)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka określa Regulamin Organizacyjny jednostki z dnia 1 marca 2012 r., następnie zmieniony Zarządzeniem Nr 10/2018 Kierownika GOPS z dnia 30 października 2018 r.

Ustalono, że Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dźwierzutach był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

Zarządzenie z dnia 30 października 2018 r. aktualizuje zakres i przedmiot działań Ośrodka w zakresie dotyczącym postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych.

(akta kontroli str. 39-59)

Kierownik jednostki w pisemnych wyjaśnieniach poinformowała, że kontrolowane zadania realizuje czterech pracowników merytorycznych, wykonujących swoje zadania na podstawie umów o pracę w wymiarze pełnego etatu.

(akta kontroli str. 60)

Zapisy dotyczące realizacji zadań w zakresie świadczeń wychowawczych ujęto w zakresach czynności, które pracownicy merytoryczni przyjęli do wiadomości i wykonywania poprzez złożenie podpisów.

(akta kontroli str. 61-78)

Na podstawie informacji dotyczących finansowania pracowników realizujących zadanie objęte kontrolą ustalono, że wynagrodzenia te pochodzą w 100% z dotacji celowej - dział 855 rozdział 85501.

(akta kontroli str. 79)

W okresie objętym kontrolą pracownicy realizujący kontrolowane zadanie, zgodnie z załączonymi certyfikatami uczestniczyli w szkoleniu ściśle związanym z podwyższaniem stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych na zajmowanym stanowisku. Było to szkolenie dotyczące kodeksu postępowania administracyjnego w prowadzeniu postępowań z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, wychowawczych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych.

(akta kontroli str. 80-83)

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą.

GOPS zajmuje część parteru w budynku, którego administratorem jest Urząd Gminy w Dźwierzutach. Pomieszczenia zajmowane przez pracowników realizujących kontrolowane zadanie znajdują się w budynku głównym Urzędu. Są one wyposażone w odpowiedni sprzęt i urządzenia biurowe oraz w pełni zabezpieczają możliwość prowadzenia indywidualnych rozmów

z interesantami. Ponieważ są usytuowane na parterze budynku, dają możliwość przyjmowania osób z niepełnosprawnością ruchową.

(akta kontroli str. 18)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń wychowawczych i inne dokumenty dotyczące tych świadczeń przyjmowane były bezpośrednio u pracowników merytorycznych w siedzibie GOPS. Tam też opatrywano je datą wpływu i ewidencjonowano. Pozostała korespondencja zewnętrzna dotycząca świadczeń wychowawczych była rejestrowana w dzienniku korespondencyjnym, dekretowana przez Kierownika, a następnie przekazywana bezpośrednio pracownikom działu świadczeń wychowawczych. Pracownicy dokonywali weryfikacji złożonych wniosków, a następnie po opracowaniu projektów decyzji administracyjnych, przekazywali do akceptacji Kierownikowi Ośrodka.

(akta kontroli str. 84)

Decyzje administracyjne dotyczące świadczeń wychowawczych były odbierane w większości osobiście przez interesantów w Ośrodku w celu zmniejszenia kosztów związanych z wysyłaniem korespondencji. W przypadku braku możliwości osobistego odbioru, decyzje były wysyłane pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

(akta kontroli str. 85)

Z otrzymanej w czasie kontroli informacji wynika, że kierownik Ośrodka przyjmuje interesantów w sprawach skarg i wniosków w poniedziałki w godzinach 8.00-16.00 oraz dniach od wtorku do piątku w godzinach 7.00-15.00.

Pracownicy przyjmują interesantów w godzinach pracy Ośrodka tj. w poniedziałki w godzinach 8.00-16.00 oraz w dniach od wtorku do piątku w godzinach 7.00-15.00.

(akta kontroli str. 86)

W okresie objętym kontrolą do GOPS w Dźwierzutach nie wpłynęła żadna skarga.

(akta kontroli str. 87)

Z przedstawionej kontrolerowi dokumentacji wynika, że GOPS podpisał umowę z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Spółka z o.o. w Koszalinie dotyczącą udostępnienia licencji na użytkowanie oprogramowania do obsługi świadczeń wychowawczych. Tym samym w kontrolowanym okresie w Ośrodku obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 88-99)

Z informacji Kierownika Ośrodka wynika, że akta klientów, m.in. wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego są wpinane w segregatory i ułożone zgodnie z numeracją wydanych decyzji. Numery decyzji są nadawane kolejno w roku kalendarzowym. Całość dokumentacji jest przechowywana w szafie zamykanej na klucz.

(akta kontroli str. 100)

Kierownik Ośrodka, w przekazanej informacji dotyczącej prowadzonych ewidencji i rejestrów z zakresu kontrolowanych zadań wyjaśniła, że w Ośrodku prowadzone są następujące rejestry:

- dziennik korespondencyjny, w którym są rejestrowane dokumenty przychodzące drogą pocztową,

- rejestr pism przychodzących, w którym są rejestrowane dokumenty dotyczące m.in. świadczeń wychowawczych wpływające bezpośrednio do Działu Świadczeń Rodzinnych, Wychowawczych i Funduszu Alimentacyjnego.

Ponadto prowadzone są rejestry spraw, które wynikają z instrukcji kancelaryjnej obowiązującej w Ośrodku.

(akta kontroli str. 101)

II. Ustalenia z podjętych działań kontrolnych.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach **przyjął 526 wniosków** związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia wychowawczego, w tym dotyczących:

- świadczeń wychowawczych na pierwsze dziecko i kolejne dzieci - **408**
- świadczeń wychowawczych na drugie i kolejne dziecko - **118**

(akta kontroli str. 102)

W kontrolowanym okresie odnotowano 3 wnioski pozostawione bez rozpatrzenia. Jako przyczynę tego stanu Kierownik Ośrodka wskazała:

- niepełny skład rodziny, brak informacji dotyczącej przyznanych alimentów,
- brak dokumentów potwierdzających wysokość utraconego dochodu za 2017 r. oraz rodzaj utraconego dochodu,
- brak dokumentów potwierdzających wysokość dochodu uzyskanego w 2017 r.

(akta kontroli str. 102, tabela 1- poz. 3)

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy przyznania kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 25 spraw**, w których wszczęto postępowania administracyjne, zakończone wydaniem **29 decyzji**.

(akta kontroli str. 103-107)

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli poddano:

a) 19 spraw związanych z przyznaniem świadczenia wychowawczego, w tym:

- 8 spraw, w których przyznano świadczenie na pierwsze i kolejne dziecko *(w rozumieniu ustawy)*

W trzech postępowaniach administracyjnych przedmiotowe świadczenie przysługiwało na jedyne dziecko w rodzinie. W trzech postępowaniach przyznano świadczenie wychowawcze na pierwsze i drugie dziecko, w jednym przypadku na pierwsze i kolejnych troje dzieci. W jednym przypadku nie przyznano świadczenia na pierwsze dziecko z powodu przekroczenia kryterium dochodowego, ale przyznano świadczenie na drugie i trzecie dziecko.

(akta kontroli str. 103)

- 8 spraw w zakresie świadczenia wychowawczego na drugie i kolejne dziecko w rodzinie.

W większości skontrolowanych przypadków wnioskodawcy posiadali prawo do świadczeń na jedno *(tj. drugie)* dziecko. Tylko w jednym przypadku wnioskujący w składach rodziny wykazywali więcej niż dwoje dzieci.

Spośród wszystkich analizowanych wniosków, trzy wpłynęły drogą elektroniczną.

(akta kontroli str. 104)

- 3 sprawy, w których składzie rodziny jest tylko jeden rodzic.

W jednym przypadku, zgodnie z ustawowymi wymogami, odnotowano odpis wyroku sądu ustalający alimenty od drugiego z rodziców, w jednym przypadku zawarto ugodę sądową przyznającą alimenty na dwoje dzieci. W kolejnym przypadku w aktach sprawy znajdował się wyrok sądu zasądający alimenty od matki dzieci oraz zaświadczenie wystawione przez Komornika Sądowego o bezskuteczności egzekucji alimentów.

(akta kontroli str. 105)

- b) 3 sprawy związane z wydaniem decyzji odmownych na cały okres świadczeniowy lub przyznających na niecały okres świadczeniowy np. z powodu ukończenia 18 r.ż., sprawowania opieki naprzemiennej.

W tabeli dotyczącej ilości postępowań w zakresie przyznania lub odmowy świadczeń *(akta kontroli - str. 102)* wykazano, że w okresie od 1 października 2018 r. do 30 czerwca 2019 r. wydano 41 decyzji odmownych, których przyczyną było przekroczone kryterium dochodowego.

W skontrolowanych postępowaniach wydano dwie decyzje odmowne oraz jedną przyznająco-odmowną. Powodem odmowy świadczeń we wszystkich trzech sprawach było przekroczenie kryterium dochodowego, natomiast w jednej z nich, poza odmową wynikającą z przekroczenia kryterium dochodowego (pierwsze dziecko), dokonano też przyznania świadczeń na drugie dziecko.

(akta kontroli str. 102-103)

- c) 2 sprawy związane z postępowaniem w związku z wystąpieniem zmian w rodzinie, mających wpływ na prawo do świadczeń.

W jednym skontrolowanym postępowaniu przyczyną zmiany decyzji było wszczęcie postępowania na skutek zmiany sytuacji rodziny - przekroczenie kryterium dochodowego w związku z podjęciem pracy przez rodzica. W drugim przypadku uchylono decyzję przyznającą świadczenie wychowawcze z powodu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej.

(akta kontroli str. 107)

- d) 1 sprawę dotyczącą postępowania administracyjnego w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu.

Z informacji sporządzonej przez Kierownika jednostki wynika, że w okresie świadczeniowym 2018/2019 wystąpiły dwa przypadki nienależnie pobranych świadczeń. W jednym przypadku Ośrodek wydał decyzję uchylającą decyzję przyznającą świadczenie wychowawcze z powodu przekroczenia kryterium dochodowego oraz decyzję w sprawie ustalenia i zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Do dnia rozpoczęcia kontroli powyższe należności zostały spłacone.

W drugim przypadku nienależnie pobrane świadczenie dotyczyło przypadku, gdzie zastosowanie mają przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i w związku z tym sprawa została przekazana do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

(akta kontroli str. 106, 108)

W pisemnej informacji Kierownik GOPS poinformował, że w kontrolowanym okresie nie prowadzono postępowań dotyczących zmiany świadczenia wychowawczego z formy pieniężnej na rzeczową.

(akta kontroli str. 110)

Kierownik Ośrodka w Dźwierzutach dołączyła do dokumentacji kontrolnej wyjaśnienie dotyczące formy przekazywania świadczeń. Wynika z niego, że świadczenia wychowawcze wypłacane były głównie przelewem na konta świadczeniobiorców – ok. 90% wszystkich wypłat oraz w formie gotówkowej – ok. 10% wypłat.

(akta kontroli str. 111)

Zgodnie z pisemną informacją kierownika Ośrodka, do GOPS w Dźwierzutach na nowy okres świadczeniowy 2019/2021 do dnia kontroli wpłynęły 632 wnioski. W powyższym okresie sporządzono ogółem 562 informacji o przyznaniu świadczenia.

(akta kontroli str. 112)

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono uchybień lub nieprawidłowości.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**Wojewoda
Warmińsko-Mazurski**

Artur Chojecki